

Brüssel, 29. jaanuar 2021
(OR. en)

5623/21

SOC 42
EMPL 30
ECOFIN 71
EDUC 22

MÄRKUS

Saatja:	Tööhõivekomitee ja sotsiaalkaitsekomitee
Saaja:	Alaliste esindajate komitee / nõukogu
Teema:	Pikaajalist töötust käsitleva nõukogu soovitus rakendamise: põhisõnumid – EMCO ja SPC ühiste põhisõnumite kinnitamine

Delegatsioonidele edastatakse lisas tööhõivekomitee ja sotsiaalkaitsekomitee põhisõnumid pikaajaliste töötute integreerimist tööturule käsitleva nõukogu 15. veebruari 2016. aasta soovitus rakendamise kohta, et need heaks kiita.

Tööhõivekomitee ja sotsiaalkaitsekomitee põhisõnumid pikaajaliste töötute integreerimist käsitleva nõukogu 15. veebruari 2016. aasta soovitus rakendamise kohta on esitatud dokumendi 5623/21 *addendum*'is 1.

Alaliste esindajate komiteel palutakse soovitada nõukogul kiita heaks tööhõivekomitee ja sotsiaalkaitsekomitee põhisõnumid pikaajaliste töötute integreerimist käsitleva nõukogu 15. veebruari 2016. aasta soovitus rakendamise kohta.

Pikaajaliste töötute integreerimist tööturule käsitleva nõukogu soovitus ühine läbivaatamine tööhõivekomitees ja sotsiaalkaitsekomitees

Tööhõivekomitee ja sotsiaalkaitsekomitee põhisõnumid

Pikaajaliste töötute integreerimist tööturule käsitleva nõukogu soovitus kolmas läbivaatamine toimus 30. novembril 2020. Kuna soovitus kutsutakse tööhõivekomiteed üles jälgima selle rakendamist sotsiaalteenuste osutamise ja sissetuleku kindlustamise osas tihedas koostöös sotsiaalkaitsekomiteega, teostasid kaks komiteed kolmanda läbivaatamise ühiselt.

2020. aasta läbivaatamisel uuriti COVID-19 kriisi mõju pikaajalistele töötutele ning tööhõive- ja sotsiaalteenistuste reageerimist integreeritud teenuste osutamiseks. Peamine eesmärk oli näidata, kuidas liikmesriigid on püüdnud lahendada probleeme, millega pikaajalised töötud majanduskriisi algetappidel silmitsi seisavad, ja võetud meetmeid pikaajalise töötuse suurenemise vältimiseks ning võimalikke viise majanduse taastamiseks. Kuigi tööhõive- ja sotsiaalteenustega seotud poliitikameetmed COVID-19 kontekstis on liikmesriigiti erinevad, tehti läbivaatamise käigus kindlaks mõned ühised jooned.

Tööhõiveteenuste osas on COVID-19 kriis kõige negatiivsemalt mõjutanud individuaalset nõustamist või profiilianalüüsi ning juurdepääsu teenustele ja nende kättesaadavust. Registreerimine ja teenuste integreeritud osutamine on olnud kõige vähem mõjutatud (vastavalt 14 ja 16 liikmesriiki teatasid, et need funktsioonid ei ole olnud mõjutatud). Tervishoiu ja ohutusega seotud kaalutlustel teatasid paljud liikmesriigid jõupingutustest, mille eesmärk on muuta veebipõhisteks vähemalt osa pikaajalistele töötutele ette nähtud tööhõive toetamise teenustest. Nende muudatuste tulemused on olnud siiski erinevad, muu hulgas seetõttu, et pikaajalistel töötutel ja mitteaktiivsetel isikutel, eelkõige madalamate IKT-oskustega isikutel on ebavõrdne juurdepääs veebipõhistele teenustele. Lisaks sellele teatasid mõned liikmesriigid, et tööhõiveteenuste kasutajaks registreeruvate inimeste arvu suurenemise ja töötajate piiratud suutlikkuse tõttu kalduvad tööhõivetalituse töötajad töölesuunamisel ja vastavate teenuste osutamisel eelistama hiljuti töötuks jäänud inimesi, sest neil on suurem tõenäosus tööd leida.

Sotsiaalteenuste osas näitas läbivaatamine, et pandeemia on avaldanud negatiivset mõju teenuste, eelkõige isiklikku kontakti nõudvate teenuste osutamisele. Toetus kõige haavatavamas olukorras olevatele inimestele on teataval määral säilinud, aga seejuures on keskendunud peamiselt sotsiaalabi kättesaadavusele ja järjepidevusele. Mõned liikmesriigid nimetasid ühe prioriteetse sihtrühmana miinimumsissetuleku saajaid. Kõige väiksem on olnud mõju registreerimisele ja teenuste integreerimisele (18 liikmesriiki teatasid, et need tegevused ei ole olnud mõjutatud). Mõned liikmesriigid tegid täiendavaid jõupingutusi, et parandada juurdepääsu hüvitistele (näiteks juurdepääsutingimuste lõdvendamise, tasudest vabastamise, teavituskampaaniate või digitaalsete vahendite kasutamisega).

Kõige sagedamini oli negatiivselt mõjutatud teavitustegevus, individuaalne nõustamine või profiilianalüüs ning teenuste järjepidevus. Siiski teatati mõningatest headest tavadest sotsiaalse aktiveerimise programmi raames (näiteks säilitati iganädalasi kontakte toetusesaajatega eri sotsiaalmeediakanalite kaudu või julgustati vabatahtlikku tegevust, et aidata kõige haavatavamaid kodanikke).

Rohkem kui pooled liikmesriigid kavandavad muudatusi avalike tööturuasutuste haldusprotsessides, eelkõige veebipõhiste lahenduste ja teenuste edasise integreerimise suunas. Peaaegu kõik liikmesriigid on määranud oma avalikus tööturuasutuses või väljaspool seda ühtse kontaktpunkti, mis võiks hõlbustada pikaajalistele töötutele antava toetuse ja tehtud pakkumiste koordineerimist. Samal ajal võiks see aidata edendada tihedamaid partnerlusi avalike tööturuasutuste ja sotsiaalteenistuste vahel, et pakkuda sotsiaalse aktiveerimise programme ja muid algatusi, mis ühendavad tööhõive- ja sotsiaaltoetuse elemente. Sellised tihedamad partnerlused, mis hõlmavad ühiseid eesmärke ning ulatuslikke meetmeid ja teenuseid, on siiski endiselt üsna harvad. Ühtse kontaktpunkti lähenemisviisi tugevdamine võib aidata toime tulla kasvava survega teenuseosutajatele. Tugevdades individuaalseid arenguteid, millega käsitletakse mitmeid tööturule integreerimise takistusi, võib hoida ära pikaajalise töötuse edasist suurenemist. See nõuab tõhustatud koostööd tööhõive- ja sotsiaalteenistuste vahel. Selle protsessi toetamiseks julgustatakse liikmesriike arendama edasi vastastikuse õppimise programme, mis hõlmavad eelkõige nii avalikke tööturuasutusi kui ka sotsiaalteenistusi.

Enamik liikmesriike on suurendanud vahendeid, et tegeleda pikaajalise töötuse ja mitteaktiivsusega praeguse kriisi tingimustes. See on hõlmanud viivitamatut reageerimist, keskendudes veebipõhiste teenuste kasutamise tõhustamisele, sihtrühmade laiendamisele ja haavatavatele rühmadele. Paljud liikmesriigid alles kavandavad või hakkavad rakendama selliseid meetmeid, sealhulgas oma taaste- ja vastupidavuskavade raames, näiteks meetmeid digioskuste parandamiseks.

Laialdaselt väljendati ka ebakindlust seoses praeguse kriisi pikaajalise mõjuga pikaajaliste töötute toetamisele, võttes arvesse, et praegu keskendutakse peamiselt kriisi vahetule mõjule töökohtade kadumisele ja töökohtade säilitamisele. Selles olukorras tuleb keskpikas ja pikas perspektiivis poliitika rakendamisel keskenduda COVID-19 pandeemia tõttu katkestatud või edasi lükatud programmide ja meetmete lõpuleviimisele ning pikaajaliste töötute jaoks ette nähtud teenuste sihipärasele kombinatsioonile ja nende integreeritud osutamisele.

Pikaajalisi töötuid käsitleva soovitusena rakendamise järelevalvet toetavad ka kvantitatiivsed andmed, mida kogutakse liikmesriikide kaasabil. Viimane (kolmas) täielik andmete kogumine, mis toimub tööhõivekomitee väljatöötatud sihtotstarbelise näitajate raamistiku abil, toimus 2019. aastal (nende tulemuste kokkuvõte on lisatud käesolevatele põhisõnumitele). Andmete kogumisel keskendutakse tööturule integreerimise lepingute sõlmimisele, saavutatud tööhõivetulemustele ja sellele, mis määral need on kestlikud. Kui 14 liikmesriiki saavutasid 2019. aastal vähemalt 95 % hõlmatuse, siis kaheksas liikmesriigis ei olnud vähemalt ühel kolmest 18 kuud või kauem töötuna registreeritud olnud inimesest tööturule integreerimise lepingut. Järelekontrolli näitajaid, mis näitavad tööturule integreerimise lepingu kasutajate olukorda kaksteist kuud pärast nende tööleasumist, saab arvutada ainult 16 riigi kohta. 2019. aasta tulemused näitavad, et 46,5 % tööturule integreerimise lepingu kasutajatest, kelle töötuna arvelolek lõpetati 2018. aastal tööleasumise tõttu, töötasid veel 12 kuud hiljem (mitte tingimata samal töökohal), võrreldes 50,1 %-ga nendest, kes asusid tööle 2017. aastal, mis näitab tagasiminekut. Üldiselt julgustatakse liikmesriike tegema täiendavaid samme, et parandada andmete kogumise kvaliteeti ja terviklikkust ning parandada nende võimet võtta järelmeetmeid inimestega kontakti hoidmiseks pärast seda, kui nad on leidnud töö.